

Nieuwsbrief

Stinzentuin Mildenburg

Vrijwilligers Zuid-Hollands Landschap

Juli 2026 - No 2

DROOGTE

Inschrijven: [Inschrijven voor de nieuwsbrief](#)

“Werkgroep Stinzentuin Mildenburg”

Vrijwilligers van het Zuid-Hollands Landschap

O.l.v. René Vervoort en bestaat verder uit

Erik de Boer, Corrie Engelblik, Tienieke Bosker, Peter Moree,
Hans van Toor, Luuk Vis, Tanja Eisvogel en Brigitte Kock.

Nieuwsbrief Stinzentuin Mildenburg

Redactie: Jan Engelblik

Foto's: Jan Engelblik, Peter Moree en René Vervoort

Website: www.stinzentuin-mildenburg.nl

Contact: webmaster@stinzentuin-mildenburg.nl

Uitschrijven: [Uitschrijven voor de nieuwsbrief](#)

Nieuwsbrief 2 van 2026?

Jawel... pas de 2e nieuwsbrief van 2026. Was er dan niets te melden?

Jawel... maar de redactie is 2 maanden op reis geweest en toen Corrie en ik thuiskwamen was onze eigen tuin..... U begrijpt het, daar lag heel veel werk en de tijd voor een nieuwe nieuwsbrief ontbrak even.

De huidige grote droogte is nu o.a. het onderwerp van deze nieuwsbrief.

Droogte

Tijdens onze reis door Midden- en Oost-Europa hebben we van midden april tot begin juni, maar drie wat regenachtige dagen gehad. Niet genoeg vocht om de natuur te voeden. Sinds begin juni, na onze thuiskomst, heeft het nauwelijks geregend en de gevolgen zijn in de natuur dan ook merkbaar.

Wat zien we nu in de stinzentuin en wat zijn wellicht de gevolgen van de huidige droogte voor volgend jaar?

De Bosvijver

De bosvijver ligt er momenteel treurig en bijna kurkdroog bij. Door het aanhoudende gebrek aan regen is het water bijna volledig verdwenen, wat het lokale ecosysteem zwaar ontregelt. De modderbodem is door de brandende zon keihard geworden.

De situatie bij de bosvijver weerspiegelt de ernstige, landelijke droogte van deze zomer.

De Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW) heeft inmiddels opgeschaald naar niveau 2: feitelijk watertekort.

Extreem neerslagtekort: Het landelijke neerslagtekort is deze maand snel opgelopen naar ruim 226 millimeter. Hiermee behoort dit jaar officieel tot de droogste 5% van de jaren sinds de metingen begonnen.

Regionale verschillen: Volgens de KNMI Droogtemonitor is de droogte het hevigst in het westen van het land (zoals Zeeland en Zuid- en Noord-Holland), waar het tekort lokaal oploopt tot 300 mm. Het noordoosten is met een tekort van circa 100 mm iets minder hard getroffen.

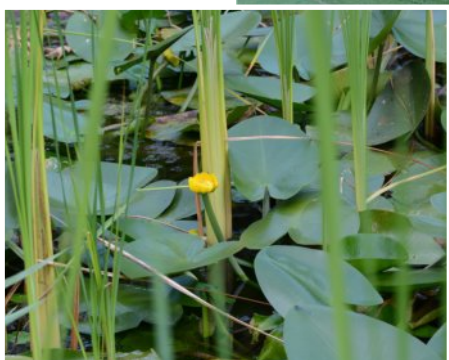
Klimaatverandering: Onderzoek van het KNMI toont aan dat deze extreme droogte direct wordt verergerd door klimaatverandering. Door de aanhoudende hittegolven in Europa verdampt het water in de natuur veel sneller dan normaal.

Een groot deel van de bosvijver is drooggevalen

Het krabbenscheer kan zich nog redelijk handhaven. De Gele plomp heeft zich teruggetrokken in het meest natte gedeelte van de vijver.

De Waterlelie in de bosvijver

De waterlelie is een excoot en kan zich tijdens grote droogte toch sterk uitbreiden door

- een diepe en krachtige wortelstok (rhizoom),
- het wegvallen van zwakkere inheemse concurrenten,
- stilstaand, opwarmend water dat de groei versnelt.

Voedselreserve: Diep in de waterbodem slaat de plant grote hoeveelheden zetmeel en voeding op. Zelfs als het water opdroogt en de bladeren aan de oppervlakte tijdelijk afsterven, blijft de dikke wortelstok in de vochtige modder onbeschadigd leven.

Groot onderhoud

2025 was een heel goed eikeljaar en de gevolgen ervaart de werkgroep dit jaar.

Ongelooflijk veel kleine eikjes zorgen ervoor dat de werkgroep de laatste twee maanden op de maandagmiddag honderden eikjes aan het verwijderen is tussen de stinzenplanten.

De gevolgen van de droogte voor knollen en bollen.

De vraag die nu gesteld kan worden is: welke gevolgen zou de droogte kunnen hebben voor de knollen en bollen in onze Stinzentuin?

Op zich kunnen bollen en knollen zeer goed tegen de droogte in de zomer. Ze kunnen echter veel minder goed tegen vocht. Grote vochthoeveelheden kunnen de bollen, dan wel knollen, laten rotten. Maar daar is op het ogenblik geen sprake van.

Bloembollen en knollen overleven droogte door hun ingebouwde ondergrondse voorraadkast.

Hoe komt het dat ze zo droogte bestendig zijn?

- Wateropslag: De bol of knol bewaart water en voedsel onder de grond.
- Zomerse rustperiode: Ze gaan in winterslaap tijdens de heetste, droogste maanden.
- Beschermende schil: Een stevige buitenkant voorkomt dat het opgeslagen vocht verdampt.
- Diepe wortels: Sommige soorten wortelen diep om het laatste grondwater te bereiken.
- Bladverlies: Ze stoten hun bovengrondse bladeren af om waterverbruik te stoppen.

We hebben dus een grote kans dat we in februari weer volop kunnen genieten van de:

Crocus chrisanthus

Wat is er nu te zien in en rond de Stinzentuin?

Loodkruid, ook wel *Ceratostigma* genoemd, is een laagblijvende bloeiende heester. De heester heeft blauwe bloemen en bloeit van augustus tot en met oktober. De eerste bloemetjes van loodkruid zijn al te zien in juli.

Zwanenbloem (*Butomus umbellatus*) is een plantensoort uit de zwanenbloemfamilie (*Butomaceae*). Het is de enige soort in deze familie.

De Nederlandse triviale naam verwijst naar de stampers van de bloemen van de soort. Deze stampers lijken op kleine, sierlijke zwanen. In Friesland wordt de soort ook 'donderbloem' genoemd. De wetenschappelijke geslachtsnaam *Butomus* is een samentelling van *bous* (os of rund) en *temno* (snijden) verwijst naar de zwaardvormige bladeren. "Os- of rundsnijder" omdat de bladeren zo scherp zijn dat, de runderen zich er aan konden bezeren bij het eten van de bladeren.

Weer wat geleerd.... Ik noemde deze plant "Heelblaadjes", maar werd door Erik gecorrigeerd. "Kijk naar de bladeren, ze zijn langwerpig, het is een Engelse alant."

Engelse alant of *Inula britannica*

is een soort uit de Compositietenfamilie (Asteraceae).

Het is een overblijvende, 15-90 cm hoge plant.

Een korte wortelstok. Vaak in groepen groeiend. De rechtopstaande, geelgroene stengels zijn vrij dun.

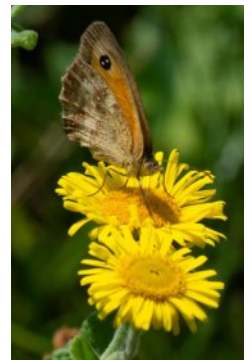
De verspreidstaande, langwerpige bladen hebben een gave rand of zijn zwak getand.

De onderste bladen zijn kort gesteeld, de bovenste zijn zittend en enigszins stengelomvattend.

De Engelse alant bloeit van juli t/m september.

Engelse alant

Heelblaadjes

Peter Moree stuurde ons een paar mooie foto's van de kattenstaart. Deze doet het op het ogenblik uitzonderlijk goed bij de bosvijver.

De Kattenstaart

Waarom heet hij zo?

- **De vorm:** De bloemen groeien in dichte, langgerekte trossen (aren) aan het uiteinde van de stengels. Als een kattenstaart kaarsrecht omhoog.
- **Wetenschappelijke naam:** Botanisch staat de grote kattenstaart bekend als *Lythrum salicaria*.

Lythrum komt van het Griekse *lythron*, wat 'gestold bloed' betekent en verwijst naar de paarsrode kleur van de bloemen.

Salicaria betekent 'gelijkend op een wilg', omdat de smalle, langwerpige bladeren sterk lijken op die van de wilgenboom.

- **Groeiplaats:** Het is een echte vochtminnende oeverplant. Je vindt hem in het wild veelvuldig langs slootkanten, rietlanden, drassige weiden en vijverranden. zoals de bosvijver.

Groot Heksenkruid *Circaea lutetiana*

- Geen echte stinzenplant, maar hij komt op het ogenblik in onze stinzentuin veel voor.
Het is een plantensoort uit de teunisbloemfamilie (onagraceae)

Een in loofbossen veelvuldig voorkomende meerjarige plant (schaduwflora)

De plant heeft ondergrondse uitlopers. De vruchten zijn klitvruchten die aan langslopende dieren blijven hangen.

Heks

Het woordt heks komt van het Middelhoog Duits "Hecse".

Volgens de overlevering werd heksenkruid gebruikt door heksen en kruidenvrouwen vanwege de halucinogene werking, maar ook vanwege de verdovende en geneeskrachtige eigenschappen.

Zie ook: [Nieuwsbrief 2 van juni 2024](#)
onder Nieuwsbrieven op de website

Kleine kaardenbol - *Dipsacus pilosus*

Kleine kaardenbol, *Dipsacus pilosus*, heeft net als grote broer stekelige stengels en ook aan de bladeren vind je veel stekels. De bladeren zijn niet aan de voet vergroeid, waardoor er daar geen bakje te zien is dat gevuld is met water zoals je dat bij de Grote kaardenbol altijd aantreft. De bloemen staan in een bolvormig hoofdje bij elkaar en de kleur van de trompetvormige bloemen is witachtig met paarse helmknoppen.

Kleine kaardenbol is tamelijk zeldzaam en houdt van kalkrijke grond en dat heeft de Stinzentuin.

Pyamaschildwants *Graphosoma italicum*

Zwartrood, van boven gestreept en van onder gestippeld.

Verspreiding - Vroeger zeer zeldzaam, maar tegenwoordig wijd verspreid in het noordoosten, oosten, midden en zuiden van het land en ook in de duinen en op de waddeneilanden.

Leeft van schermbloemigen en is onder andere vaak op de bloemschermen van wilde peen, pastinaak, engelwortel en zevenblad te vinden.